

Ekeröfotbollens största legendar avliden:

"Ekerövallen blev mitt andra hem"

En av Sveriges resultatmässigt bättre fotbollsspelare genom tiderna har gått bort. Sune "Mona-Lisa" Andersson, AIK, nådde med endast 28 landskamper ett imponerande facit, eller vad sägs om OS-guld London 1948 och VM-brons i Rio 1950. Följt av en tid som proffs i AS Roma.

Meritmässig i skuggan av främst Erik Nilsson, MFF-backen som också har OS-guld från London, VM-brons i Rio samt OS-brons från Helsingfors 1952. Gunnar Gren och Nils Liedholm med OS-guld i London och VM-silver på hemmaplan 1958 måste nog också rankas högre. Kalle Svensson, Helsingborg och Nacka Skoglund med VM-brons och VM-silver får heller inte glömmas.

Sune Andersson är kanske ett obekant namn för dagens generation, men en legendar för oss något äldre som kan vår fotbollshistoria. Säger man "Mona-Lisa" klarnar bilden ytterligare. Familjen flyttade till Ekerö när Sune var fem år. Tillvaron handlade mycket om idrott och fotbollen blev den käraste leksaken. "Ekerövallen blev vårt andra hem. Där höll vi till från pluggets slut tills vi blev hämtade framåt natten". På den klassiska lagbilden på EIK:s pojklag från 1933, syns Sune som 12-åring och en av lagets minsta kanske också den yngste? Men redan vid 14 års ålder var han mogen för spel i A-laget som då spelade i Wasaserien. Fick tidigt ögonen på sig med sitt konstruktiva spel och värvades hösten 1941 till Hagalunds IS, då Div 3-lag och fem år senare vidare till AIK. Under ekeröåren var han vintertid även en duktig skidåkare och sektionens konditionstränare.

AIK-debuten

Hösten 1946 var den långsmale 25-åringen debutant i AIK-dressen som högerinner. Blev raskt en ny "smokinglirare" och publikfavorit. Med sitt synnerliga välutvecklade spelsinne, precisionen i passningarna, fruktade frisparkar och de öppnande crossbollarna blev det landslagsspel redan 1947. Totalt blev det 82 allsvenska matcher och 19 mål i AIK.

"Mona-Lisa"

Luck Carlsten i Expressen myntade smeknamnet, men dåtidens idrottsmän hade ofta smeknamn, gärna förknippat med ett ortsnamn. Men i Sunes fall ett fyndigt val. Liraren med det outgrundliga småleendet, eller var det för hans drömmande blick och de halvslutna ögonlocken som förde tanken till Leonardo da Vincis skapelse?

OS-guldet i London

Putte Kock ansåg både Sune Andersson och Kjell Rosén, MFF, som givna i laget, men vem skulle spela högerytter? Då Sune redan gått ner som halvback i AIK och var långsammare än Kjell, blev det lämpligast att Sune placerades som vänsterhalv och efter en träningsmatch mot ett engelsk polislag var saken klar. Guldet bärgades via Österrike 3-0, Korea 12-0, Danmark 4-2 och i final Jugoslavien 3-1.

Vid VM 1950 i Rio de Janeiro nådde svenskarna slutomgången, slutade trea och blev bästa europeiska lag. Detta medförde att dörren för proffsspel i Italien och Frankrike öppnades ytterligare.

AS Roma

Som så många andra föll Sune för locktonerna från Italien. Men proffslivet blev kort, åren 1950-52. "Jag ångrar mej inte. Proffstiden gav mig en hel del. Men min stil passade kanske inte helbra i den italienska fotbollen. Jag var en lagspelare. Där nere släppte killarna inte trasan i onödan till en kompis". Genom proffsepoken var dörren stängd för vidare landslagsspel, då svensk fotboll först 1958 accepterade proffsspelare i landslaget.

Hemåt igen

Tillbaka i Sverige nu som tränare i Iggesund. Det dröjde fyra år innan han "reamatöriserades" och fick spela igen. Som spelande tränare i IFK Eskilstuna 1956-57 förde han upp laget i Allsvenskan. I den rekordlånga serien 1957-58, 33 matcher, spelade Sune 30 matcher och gjorde två mål men laget hamnade näst sist. Vidare till Kalmar FF, Finspång, Södertälje SK och avslutade 1968-71 i Hagalund, på senare år enbart tränare med sporadiska inlägg och naturligtvis spel i AIK:s veteranlag. Civilt jobbade Sune som elektriker och var bosatt i Solna.

Men när han blickade tillbaka på sin framgångsrika karriär var ändå Ekerövallen nummer ett. "Det är kanske lite svårt att förklara. Men på Råsunda, Wembley och alla dom planerna drog jag aldrig skottkärnan. Ekerövallen var jag med och skapade. Det var också där jag lärde mej lira boll".

Lyckan att springa ut på Ekerövallen för premiärmatch var något extra jämfört med Råsundadebuten och de legendariska världsarenorna. "De var fantastiska minnen de också. Men att ha varit med och byggt en plan det ger en alldeles särskild tillfredsställelse".

Självt såg jag aldrig "Mona-Lisa" spela, men mötte honom ibland på cykel, i sin röda toppluva, på väg ut mot barndomstrakterna. Han låg också bakom Sven "Sventa" Olssons övergång till AIK. "Du kan lika gärna spela i AIK:s B-lag som att harva här ute på ön", men det är en annan historia...

Sune Andersson föddes i februari 1921, halvåret innan Ekerö IK bildades och var vid sin bortgång i början av maj således 81 år.

KENTH PETTERSSON

De kursiva citaten är hämtade ur klubbtidningen EKERÖVALLEN 1977.